

## “HEMMELIGHEDEN” [to mustērion]

### Studier i apostelen Paulus’ senere breve.

[Oversat fra engelsk til dansk, men *Skript-citater* er generelt fra Det Norske Bibelselskap 1930.

Disse studier vil i adskillige henseender fortsætte og uddybe specielt kapitel X–XV i vores bog “Guds Frelsesplan i Bibelen”, der er frit tilgængelig i den danske sektion på website: [www.bibletreasures.co.uk](http://www.bibletreasures.co.uk)].

(No. 5. Fortsat fra side 97)

### **KAPITEL 3** **(Fortsat)**

Således søger vi at forstå, hvad det virkelig betyder at vor Herre Jesus Kristus:

“...blev **YPPERSTEPREST til evig tid** [*eis ton aiōna*: “til æonen”] **efter Melkisedeks vis**”.  
(Hebr 6: 20).

I at søge at opnå en sådan forståelse, møder vi en højst usædvanlig – ja enestående - erklæring fra apostlen Paulus, som bør advare os om, at en sådan sand forståelse ikke er ligetil.

For *første og eneste gang* i alle hans taler, belæring og breve, siger Paulus dette:

“Kristus...blev...ophav til evig [“æonisk”] frelse for alle dem som lyder Ham, og blev av Gud kalt Yppersteprest - **efter Melkisedeks vis**.

Om dette har vi **meget** å si, som også er **VANSKELIG Å UTLEGGJE**, eftersom I er blitt trege til å høre.

**FOR** [*gar*] skjønt I efter tiden burde være lærere, trenger I **atter** [“igen”: *palin*] til at en lærer eder hvad som er de første grunner i Guds ord, og I er blitt sådanne som trenger til melk, ikke fast føde.

**FOR** [*gar*] **hver den som får melk**, er ukyndig i rettferds ord, for han er jo et barn [*nēpios*; bogstaveligt: “ude af stand til at tale”; således: “baby, et lille barn, mindreårig”].

Men [*de*] fast føde er **for voksne** [“fuldkomne” (danske 1904 overs.) *teleios*, dvs. for dem der har nået “fuldendelse af vækst”] **for dem som ved bruken har sine sanser opøvd til å skille mellem godt og ondt**  
(Hebr. 5: 9-14; *Rotherham eftertryk*).

Lad os derfor tage tiden til fuldtud og retteligen at forstå præcist, hvad Paulus siger her, fordi der er flere meget vigtige nuancer at fremhæve i teksten:

(a) Gud har udnævnt (danske 1904 overs.; ligeledes v.Holstein; "kaldet" eller "udpeget") vor Herre Jesus Kristus som Ypperstepræst efter Melkisedeks' vis;

(b) vedrørende [*peri*] 'hvilken' [*hos*; eller 'hvilket' ('dette')], Paul har "*meget*" eller "*mange ting*" (v. Holstein – og med stærkt eftertryk i det græske) at sige (eller "hårdt at give udtryk for" (KJV); "hårdt at give en forklaring på" (Young));

[*hos* er et stedord, der bruges enten som en demonstrativ pronomen: "dette", eller et relativt pronomen: "hvem, der, hvad"; her i vores tekst er *hos* i genitiv, styret af *peri*, som betegner "omkring" eller "omsluttende" eller "omfattende" (jvf. f.eks. "periferi"); derfor: "vedrørende".

Den norske overs. siger "om dette"; danske 1904 overs. "herom"; v. Holstein: "om hvilken". Ligelede de engelske oversættelser, e.g. KJV: "of Whom"; ESV: "About this".

MEN: hvad er den rette forståelse?

Vor Herre Jesus Kristus er det absolutte centrale tema i Hebræerbrevet kapitel 5.

I vers 10-11 har vi ENTEN:

“Kristus – [nemlig som subjektet siden vers 5] udnævnt af Gud til Ypperstepræst efter Melkisedeks vis *om Hvilken* vi har mange ting at sige...”.

ELLER: “Kristus...udnævnt af Gud til Ypperstepræst efter Melkisedeks vis *om hvilket* vi har mange ting at sige...”.

På grund af *peri* og fordi "Kristus" er det centrale emne, er der næppe tvivl om, at "vedrørende" (eller "om") Hvilken" er den rette forståelse.

MEN: uanset om vi læser teksten "om Hvilken" eller "vedrørende dette" (eller "om hvilket"), så et det afgørende punkt i grundteksten, at *peri* omslutter eller omfatter sagen, der henvises til.

Med andre ord: Paulus har "*meget*" eller "*mange ting*" at sige om dette særlige emne: Kristus udnævnt af Gud til Ypperstepræst efter Melkisedeks vis];

(c) og disse "*mange ting*" vedrørende Kristus udnævnt af Gud til Ypperstepræst efter Melkisedeks vis, disse ting er, ifølge Helligånden, Som taler igennem Sin tjener Paulus:

- "vanskelig å utlegge" (norske 1930 overs.)
- "svært at udlægge" (danske 1904 overs.)
- "svære at udlægge" (v. Holstein 1740)
- "af vanskelig fortolkning" (Rotherham);
- "svært at forklare" (NKJV, ESV, NASB);
- "svært at give udtale" (KJV, Webster)
- "af hård fortolkning" (ASV)
- "af hård forklaring" (Young)

Ordet *dusermēneutos*: "hårdt at fortolke, svært at forklare" (*Thayer*) forekommer kun denne ene gang i hele det Nye Testamente, og anvendes overhovedet ikke i Septuaginta (LXX).

Således er vi straks advaret om vigtigheden Helligånden tillægger valget af netop dette bestemte ord.

[De andre ordbøger (bortset *Vine*, som ikke inkluderer ordet) har følgende::

*Bauer*: "vanskeligt at beskrive"; [engelsk: "difficult to describe"];

*Bullinger*: "af vanskelig fortolkning" [engelsk: "of difficult interpretation"];

*Liddell & Scott*: "svært at beskrive, svært at fortolke"; [engelsk: "hard to describe, hard to interpret"];

*dusermēneutos* er præfikset *dus* sammen med *hermēneuō*. Forstavelsen *dus* formidler tanken om vanskelighed, opposition, skadelighed (tilsvarende det engelske "mis-" eller "un-" præfiks - *Thayer*; vi kender *dus* fra f.eks. "dys-funktionel"; jvf. "mis-forstå");

*hermēneuō* betegner "for at forklare, fortolke, udlægge" (jvf. "hermeneutisk") og er - ifølge *Vine* - anvendt for at forklare betydningen af ord på et andet sprog. Ordet forekommer kun 4 gange i Det Nye Testamente:

Johs 9:7: "...i dammen Siloa, det er utlagt [*hermēneuō*]: *utsendt...*"

Johs 1:42: "...du skal hete Kefas, det er utlagt [*hermēneuō*]: *Peter*"

Johs 1:38: "...De sa til Ham: Rabbi!, det er utlagt [*hermēneuō*]: *Mester!*".

Hebr. 7:2: "...han [Melchizedek] som Abraham også gav tiende av alt, og som først, når hans navn utlægges [*hermēneuō*] er *rettferdighets konge*, men dernæst også Salems konge, det er *freds konge*".

*Thayer*: "at forklare i ord, forklare", derefter "at fortolke, herunder at oversætte, hvad der er talt eller skrevet i et fremmed sprog, for almindelig forståelse".

*Bauer*: "forklare, fortolke" (*Bauer* bemærker, at ordet også har betydning af bare at "proklamere, udtale vedrørende", uden tanke om en tolkning).

Vi bemærker, at i *hvert* tilfælde, hvor *hermēneuō* anvendes, betegner ordet mere end blot oversættelse, men indebærer at forklare eller udlægge en betydning, herunder angivelse af karakteristika og mening.

Således f.eks "Rabbi" (det er utlagt [*hermēneuō*]): "Mester", dvs. "Rabbi" forklares at indeholde betydning af "Mester".

Dette er *i sig selv* ikke indlysende (hvorfor forklaringen er nødvendig), fordi "Rabbi" stammer fra det hebræiske *rab*: "meget, store, mange" og anvendes første gang i Første Mosebog 6:5: "... Menneskenes ondskab var stor".

Den næste forekomst er Første Mosebog 7:11: "det store dyb", og derfor *også* benyttet vedrørende noget, der er særlig "stort", såsom een, der besidder 'stor-artet' lærdom, dvs. "Mester".

Således »fortolknings-forklarer« ordet *hermēneuō* i kontekst den sande mening og indholdet af et ord].

Helligåndens bevidste valg af det unikke ord *dusermēneutos* fortæller os, at det er en kendsgerning, at det der følger i brevet til hebræerne indeholder emner vedrørende *vor Herre Jesus Kristus udnævnt af Gud til Ypperstepræst efter Melkisedeks vis*, som er særligt vanskelige at beskrive, og særligt svære at forklare.

Da disse vanskeligheder selv-indlysende ikke påhviler Helligånden *Selv*, kan det kun forstås derhen, at det er svært for os at forstå, hvad der er beskrevet, og svært for os at absorbere forklaringen.

Og dette bekræfter Paulus, idet han siger:

”Om dette har vi **meget** å si, som også er

VANSKELIG Å UTLEGGE, **eftersom** [*eipei*; “eftersom, efterdi, fordi”] I er blitt trege [*nōthros*] til å høre”.

[*nōthros*: "langsom, træg, sløv, sendrægtig, doven, ugidelig"; her i Hebræerbrevet 5:11 i forbindelse med *akoē*: "høring" i flertal (bogstaveligt: "i høringer"); ordet anvendes også i Hebræerbrevet 6:12:

“... forat I ikke skal bli trege [*nōthros*], men efterfølge dem som *ved tro og tålmod* arver løftene” (jvf. den underforståede modsætning: den “træge” kommer til kort vedr. “tro og tålmodighed”).

Disse er de kun 2 forekomster i det Nye Testamente.

Den danske 1904 overs. har ”sløve til at fatte” i 5:11, og ”seendrægtige” i Hebr. 6:12. v.Holstein har ”sene til at høre” (5:11), og ”sene” (6:12).

Ifølge *Vine* er etymologien usikker, medens *Thayer* har, at ordet følger "fra et derivativ af *nothos*: "illegitim eller uægte barn, horeunge", som *kun* forekommer i Hebræerbrevet 12:8:

”Men er I uten tukt [1904: “revselse”] som alle har fått sin del av, da er I uekte [*nothos*] barn [de fleste engelske versioner: “illegitimate” eller “bastard”], og ikke sønner”.

Konteksten er omkring vor Herre Jesus Kristi udholdenhed - og således skal vi da ”tåle lidelser”; for “Gud gjør med eder som med sønner. For hvem er den sønn som hans far ikke tukter?”

(*Bauer* bemærker at *nothos* benyttes symbolsk for dem, der *afviser* Guds revselse; *Liddell & Scott* noterer at *nothos* benyttes i klassisk græsk vedr. et illegitimt barn af en slavinde eller konkubine – og vedr. forfalskning).

I Septuaginta (LXX) findes *nōthros* kun én gang, nemlig i Ordsprogene 22:29:

“Ser du en mann som er duelig i sin gjerning - han kan komme til å tjene konger; han kommer ikke til å tjene småfolk [*nōthros*]”.

Dette er en meget dårlig og misvisende oversættelse.

Teksten har intet at gøre med at nedrakke folk i “små kår”, “småt stillet”, eller ‘almindelige mennesker’ uden særlig indflydelse.

Den danske 1904 overs. har “uansete”; v.Holstein: “uædle”, hvilket er nærmere den rette betydning.

Den underliggende tanke er folk, der er uædle og "små" i sind og handling og derved "uansete" dvs. ikke værdige til at blive anset.

En mand duelig i sin gerning, beskæftiger sig ikke med sådanne folk, men med "stor-sindede" konger.

Det græske *nōthros* oversætter det hebraiske *chashok* med betydning: "uklar, ubetydelig, lav".

Det er specielt interessant, at rod-ordet for *chashok* er *chashak*: "at være eller blive mørk, tiltagende skumring, formørke" (*Gesenius*).

Sigende er det *dette* ord, der bruges af Gud Selv i Job 38, hvor Gud siger til Job:

"Og Herren svarte Job...og sa:

"Hvem er han som formørker [*chashak*] Mitt råd med ord uten forstand?" (Jobs 38:1-2); (dvs. "stræber efter at hindre det" – iflg den betydning *Gesenius* tillægger her).

Endelig, i Ordsprogene 12:8, finder vi *nothrokardios*: *nōthros* med *kardia* ("hjerte"):

"En mann roses alt efter som han har forstand, men den hvis hjerte er forventd [*nothrokardios*], blir til forakt"

Her oversætter *nōthros*-delen af *nothrokardios* det hebræiske *`avah*: "at bøje, forvride, begå misgerninger, gøre forkert, pervers" (*Gesenius*); vi finder også *`avah* - i sin første forekomst - i 1 Samuel 20:30:

"Da optendtes Sauls vrede mot Jonatan, og han sa til ham: "Du sønn av en forventd [*`avah*; KJV har: "perverse"] og gjenstridig kvinne!"

(Det kan også være delvis vejledende, at i klassisk græsk blev *nōthros* brugt om "at falde i en *tung* søvn, afslappet, udvirke træghed" (*Liddell & Scott*), og vedr. en "*doven og skødesløs håndværker*" (*Bauer*).

It is somewhat unfortunate that *Vine* in his notes would translate *nothrokardios* with "slow of heart". This indicates – wrongly – that the Divine Author also employs *nōthros* in the famous passage, when our risen Lord Jesus Christ speaks to the two on the road to Emmaus:

"Then He said unto them: O fools, and slow of heart to believe ALL [*pas*: ALL without exception whatsoever] that the prophets have spoken" (Luke 24:25)

The word "slow" is here *bradus* ("slow, dull, inactive in mind, stupid, slow to apprehend or believe" - *Thayer*) which differs from *nōthros* in that no moral fault or blame is necessarily involved in it; *bradus* is also used about being (positively) 'slow' to evil things or 'slow' to rash speaking, or to anger (James 1:19; twice)].

Vi er nu i samme situation, som een af Pauli hebraiske læsere (velbevandret i både det hebraiske og det græske Septuaginta (LXX) Gamle Testamente), som møder ordet *nōthros* for første gang i Hebræerbrevet 5:11.

Vi noterer, at Paulus siger at "I er blevet træge" (hvilket korrekt afspejler at ordet er i perfektum aktiv indikativ i det græske).

Således forstår vi, at Paulus derfor udtrykker til sine læsere - i så mange ord -

- *at* de forsættligt havde tilladt dem selv at synke ned i en mental og åndelig sløvheds-tilstand;
- *at* årsagen dertil er at finde i både åndelig dovenskab og også ved at tillade udefra kommende kræfter at forvende til træghed og formørke deres evne til at absorbere og forstå åndelige ting (dvs. en tiltagende åndelig "døvhed").

Dette synes være den tilsigtede styrke bagved ordet *nōthros*, og stemmer overens med de grunde, som Paulus yderligere fremsætter og som taler for sig selv:

"**FOR** [*gar*] skjønt I efter tiden burde være lærere, trenger I **atter** til at en lærer eder hvad som er de første grunner i Guds ord, og I er blitt sådanne som trenger til **melk**, ikke fast føde.

**FOR** [*gar*] **hver den som får melk**, er ukyndig i rettfærd's ord, for han er jo et barn;

Men fast føde er **for voksne, for dem som** ved bruken **har sine sanser opøvd til å skille mellem godt og ondt**.

(Hebr. 5: 12 -14; *Rotherham eftertryk*).

Efter at han kraftigt har behandlet disse punkter, udvikler apostlen Paulus i een lang parentes - som han gør så ofte - dette tema 'at være træg', hvor han - begyndende med "*Derfor*" i kapitel 6:1 - argumenterer vedrørende det farlige i dette, indtil vers 11-12:

"MEN vi ønsker at enhver av eder må vise den samme iver for den fulle visshet i håpet inntil enden,

FORAT [*hina*: "med det formål at"] I ikke skal bli trege [*nōthros*], men efterfølge dem som ved tro og tålmod arver løftene".

(Hebr 6: 11-12; *Rotherham eftertryk*).

Ordene: "arver" (1904: "arvede"; bogstaveligt: "er arvende") løfterne", tjener så som Pauli platform for hans fremstilling - i én lang ubrudt kæde af argumenter og de mest detaljerede og vidunderlige erklæringer - af hele sagen vedrørende Vor Herre Jesus Kristus, Som

"blev...Ophav til evig ["æonisk"] frelse for alle dem som lyder Ham, og blev av Gud kalt ["udnævnt"] Yppersteprest - **efter Melkisedeks vis**.

Om dette har vi **meget** å si, som også er **VANSKELIG Å UTLEGGE...**"

Denne særlige redegørelse af Paulus begynder ved Hebræerbrevet 6:13 og slutter ved kapitel 7:28.

Vi vil oprigtigt tilstræbe ”*ikke at være træge*” men udvise intens opmærksomhed i vores bestræbelser på at forstå, hvad vi *er* blevet advaret om er vanskeligt at udlægge og svært at forklare.

[I hvilke bestræbelser, vi vil holde flere ting i erindring, nemlig:

- "Hvert Skrift er indåndet af Gud"
- "Skrifterne ... vidner om MIG"
- "At kende Skrifterne *og* Guds kraft" (ellers går vi fejl);
- "*Ikke* være senhjertede til at tro ALT profeterne har talt";
- "Hvert Word - renses syv gange" og "hvert Guds Ord er rene";
- "Det er bedre at stole på Herren, end at stole på mennesker" (idet vi især ignorerer menneskers traditioner og vedtægter, som "tilintetgør" Guds Ord – (Matt 15:6; Markus 7:13).

Endelig: vi læser som et barn vil læse, og bemærker præcist *hvad* der bliver sagt - og bemærker også hvad der *ikke* er sagt (men så ofte bliver *antaget* i menneskers tradition!)

[In examining Paul's exposition here, we will in the main stay with *Rotherham's* excellent more literal translation].

Lad os glæde os i dette (Ordsprogenes 25:2):

**“Det er GUDs ære å skjule en sak,  
men kongers ære å granske en sak”.**

-----

## KAPITEL 4

Helligånden fremsætter i Hebræerbrevet - igennem Sin tjener Paulus - flere forbløffende udsagn og absolut enestående kendsgerninger vedrørende Melkizedek:

**1.** Melkizedek er "den Højeste Guds præst" (Hebr. 7:1), og *Melkizedeks rang* (see nedenfor) anvendes til at betegne vor *Herre Jesu Kristi rang*.

Som der står skrevet:

"Jesus...Han blev **Yppersteprest...efter Melkisedeks vis**" (Hebr. 6:20);

["efter Melkisedeks vis"] (ligeledes danske 1904 overs. og v. Holstein);  
på engelsk: "according to the rank (or "order") of Melchizedek".

I grundteksten er det *kata tēn taxin Melchisedec*, hvilket er en *formel* betegnelse og et direkte og nøjagtigt citat fra Septuagintas oversættelse af Salme 110:4.

Ordret på græsk:

<i>kata</i>	<i>tēn</i>	<i>taxin</i>	<i>Melchisedec</i>
efter, ifølge, overenstemmende med	den	orden, rang	[der er] Melkizedeks

Således ordret iflg. grundteksten:

"Jesus, overenstemmende med den rang (eller "orden") [der er] Melkizedeks, Ypperstepræst blev [*ginomai*] til [*eis*] æonen".

Andre oversættelser har følgende:

- "efter Melkisedeks sätt" (Svenske 1917 Bibel);
- "nach der Ordnung Melchisedeks" (Luther Bibel 1545);
- "secundum ordinem" (Vulgata);
- "secondo l'ordine di Melchisedec" (Giovanni Diodati 1649 Italienske Bibel);
- "selon l'ordre de Melchisédek" (Franske Lois Segond Bibel).

De engelske versioner oversætter næsten alle ordet *taxis* med "order" ["orden"]. Rotherham har "rank" ["rang"] (ligeledes Amplified Bible (margin) og Moffat).

Ordbøgerne (i uddrag) har *taxis* således:

- "En arrangering, arrangement, orden, rigtig rækkefølge, velordnet tilstand, stilling, rang eller position" - *Thayer* (idet *Strong* tilføjer betydningen: "officielle værdighed");

*Thayer* oversætter betegnelsen *kata tēn taxin Melchisedec*: "efter den måde ("det vis") [af præsteskab], der er Melchizedeks";

- "Et arrangement, orden" (beslægtet med *tasso*: "at arrangere, sætte op i en rækkefølge") - *Vine*;



- "En faststilling i orden, arrangement, disposition, serie" - *Bullinger*;
- "Fastsat succession, arv eller orden, position, post" - *Bauer* (som har denne note: "*kata tēn taxin Melchisedek* ... henvisningen er ikke kun den højere "rang", men også til den helt forskellige karakter af Melkizedeks præstedømme, som sammenlignet med Aron)";
- "At arrangere, arrangement
  - (1) i militær forstand: arrangere i række og geled, orden, eller opstilling af en hær, slagorden, rækkefølge i kamp, en enkelt rang eller linje af soldater;
  - (2) generelt: arrangement, orden, post, rang, position, station"- *Liddell & Scott*.

Der er 9 forekomster af *taxis* i Det Nye Testamente, hvoraf 6 er i Hebræerbrevet i betegnelsen *kata tēn taxin Melchisedec*.  
De øvrige 3 forekomster er:

Lukas 1:8:

"Men det skjedde mens han [Zacharias, fader til Johannes Døberen] gjorde prestetjeneste for Gud, da raden [*taxis*] var kommet til hans skifte..." [*en tē taxei*].

1. Korinthierbrev 14:40:

"men la alt ! [i.e. *pas*: alt af enhver slags, inklusive brugen af *pneuma hagion* in den Korintiske forsamling] skje sømmelig og med orden" [*kata taxin*; "arrangeret i overestemmelse" (Rotherham margin)].

Kolossenserbrevet 2:5

"For om jeg enn er fraværende i kjødet, så er jeg dog hos eder i ånden, idet jeg med glede ser eders gode orden [*taxis*], og den faste grunn i eders tro på Kristus".

*Thayer* har betydning i Kolossenserbrevet 2:5 som "velordnet tilstand" og bemærker, at "nogle giver her en betydning i militær forstand "ordensmæssig rangfølge";

ligeledes *Vine* "...i behørig orden"; i modsætning til forvirringen i sammenkomster af en lokal forsamling (såsom 1 Kor. 14:40), var den generelle tilstand af en sådan forsamling som Kol 2:5 i behørig orden (nogle giver det en militær betydning her)".

I Salme 110:4, oversætter LXX det græske *taxis* ("rang, orden") det hebraiske *dibrah* med betydningen "årsag, måde, fornuft", ifølge *Strong* (og *Brown-Driver-Briggs* er enig heri), medens *Gesenius* har den primære betydning af *dibrah* som: "måde, form"; *Gesenius* citerer Salme 110:4 og oversætter derfor:

"Du er præst evindeligt efter den måde [der er] Melkizedeks" (ligeledes Rotherham, Julia Smith Literal Translation)].

Uanset om vi oversætter *taxis* med "rang", eller "orden", eller "vis (måde)" - (og senere vil vi se, hvorfor Rotherhams "rang" synes især inspireret) - så står denne overraskende erklæring fra Helligånden fast:

**"Kristus...blev af Gud udnævnt Ypperstepræst  
i overestemmelse med Melkizedeks rang"** (Hebr. 5:10).

**2. Melchizedek modtog tiende [dekatē] fra Abraham:**

“**denne** Melkisedek...gikk

Abraham i møte...og som velsignet ham - han som Abraham også **gav** tiende av alt”  
(Hebr. 7:1- 2; *Rotherham eftertryk*);

[*dekatē*: en tiendedel af noget, et tiende; forekommer kun i Det Nye Testamente her i Hebræerbrevet, 4 gange (7:2, 4, 8, 9), alle gange vedrørende denne begivenhed.

I Septuaginta (LXX) oversætter *dekatē* det hebraiske *ma`aser* ["tiende, tiende del"] i den allerførste forekomst af *ma`aser* i Det Gamle Testamente:

“Og **Melkisedek, kongen i Salem**, kom ut med brød og vin; **han** var prest for den Høieste Gud. Og han velsignet ham og sa:

“*Velsignet være Abram av den Høieste Gud, Som eier himmel*  
[“himlene”-flertal] *og jord! Og lovet være den Høieste Gud, Som har gitt dine fiender i din hånd!*”

Og Abram gav ham tiende av alt [*ma`aser*]”.

(1. Mosebog 14:18-20; *Rotherham eftertryk*).

Den ANDEN forekomst af *ma`aser* (og *dekatē* i LXX), er i 3. Mosebog 27:30:

“**All landets tiende av jordens sæd og av trærnes frukt** hører HERREN til; den er helliget HERREN”

(*Rotherham eftertryk*).

ABRAM (endnu ikke givet navnet Abraham),

- kaldet og velsignet af Gud (1. Mosebog 12:1),
- lovet af Gud, at hans sæd ville få landet i eje (1. Mosebog 12:7) og
- lovet af Gud, at han og hans sæd ville besidde landet 'æon-varende' og at Abrams efterkommere ville være lige så talrige som jordens støv;  
(1. Mosebog 13:14 *et seq*),

denne Abram, der havde lært at anerkende kun GUD alene som autoritet, han gav tiende (i sagens natur enten en handling af tilbedelse eller – hvilket er indlysende tilfældet her - udført som befalet af Gud) til *Melkizedek*?

I virkeligheden: denne forbløffende handling fra Abrahams side, er stærkt fremhævet af Paulus i Hebræerbrevet som bevis for, HVOR stor *Melkizedek* er:

“Og se [“Betragter dog” - 1904] **hvor stor** han er, DENNE [*houtos*] som **Abraham, Patriarken, endog** gav tiende [*dekatē*] av byttet!”

[“byttet”; det er skammelig at både den norske overs. og den danske 1904 overs. her ned-graderer grundteksten (og ligeledes adskillige engelske versioner, se nedenfor).

Abraham gav Melchizedek tiende af det “ypperste af byttet” (v.Holstein) dvs. tiende af den bedste og mest udsøgte del af byttet – hvilket faktum er en del af Pauli argument for HVOR stor Melchizedek er.

Ordet oversat med “bytte” er *akrothinion*: ”toppen af bunken (eller højen), de første frugter” (fra *akros* "højest, top," og *thinion* "en bunke, en høj");

derfor:”det *bedste* af byttet eller afgrøder” –*Thayer* ( eller: ”den *mest udsøgte del* af byttet” – *Vine*).

Dette er den eneste forekomst i det Nye Testamente.

KJV – i een af de få gange denne version kommer til kort – oversætter ligeledes med kun ”byttet” (og ligeledes de fleste ældre engelske versioner før KJV (1611), fordi Tyndale (1525) - for en gangs skyld fejlagtigt - desværre ’rettede’ Wycliffes (1395) oprindelige korrekte version; og efter KJV fulgte de senere versioner så KJVs oversættelse!)

Vi ser imidlertid *akrothinion* korrekt oversat tilsvarende “det ypperste bytte” eller “det mest udsøgte bytte” i følgende engelske versioner: Rotherham, Young, ASV, RV, NASB, HNV, Amplified, MOUNCE, Douay-Rheims, CJB, KNOX, Wycliffe, WEB, Update Bible Version 1.9, The Complete Jewish Bible, Weymouth, A Conservative Version.

Ligeledes – sammen med Young - de følgende ordrette oversættelser: Analytical Literal Translation, Concordant Literal Translation, Emphatic Diaglott NT, Godbey NT, Julia Smith Literal Translation, exeGeses Companion Bible, A Conservative Version Interlinear, Marshall Greek-English Interlinear New Testament].

“...så har denne [*ho*; i.e. Melchizedek], **som ikke regner sin ætt fra dem**

[nemlig levitterne som – under loven – “har et bud om å ta tiende [*apodekatoō*: *apo* (“fra”) with *dekatoō*, verbum of *dekatē*] efter loven av folket” – vers 5];

tatt tiende [*dekatoō*] av Abraham og velsignet ham [i.e.Abraham] som hadde [*echō*] løftene.

Men uten all motsigelse er det den ringere som velsignes av den høiere”.

(Hebr. 7:6-7; *Rotherham eftertryk*).

Melkizedek er SÅ stor, at ikke alene har Abraham, Patriarken selv, Besidderen af Løfterne fra GUD Selv, givet *tiende* til Melkisedek, MEN Abraham blev endda velsignet af Melkizedek.

OG: Det er ubestrideligt, at den *ringere* bliver velsignet af den *højere*.

**3.** “...så har denne [Melchizedek], **som ikke regner sin ætt fra dem** [levitterne], tatt tiende [*dekatoō*] av Abraham...

Og **her** er det dødelige mennesker [levitterne] som tar tiende, men **der** en [i.e. Melchizedek] som har det vidnesbyrd at han lever”.

(Hebr. 7:6-8; *Rotherham eftertryk*).

Levitterne (efterkommere af Levi) havde - under Loven - "en befaling om at tage tiende fra" [*apodekatoō*: *apo* ("fra") med *dekatoō*] Israels folk. (Hebr. 7:5).

Levitterne, som nedstammer fra Jakobs søn Levi og var de udnævnte præster ifølge det Aronske præstedømme (oprettet under Moseloven og opkaldt efter Aron som den første ypperstepræst), disse Levitter var - *på den ene side - dødelige mennesker*, der tog [*apodekatoō*] tiende.

På den anden side er der Melkizedek

**"...som IKKE regner sin ætt [*genealogoē*] fra dem"** (i.e. Abraham and Levi);

[*genealogoē*: "at regne eller spore en genealogi" (fra *genea*: "en race" (forbundet med *ginomai*: "at blive", primært betyder en "avlet eller fødsel", og derfor det der er blevet avlet, en familie; eller successive medlemmer af en genealogi" - *Vine*), sammen med *legō*: "at sige, at tale" (hvorfra *logos*).

*Thayer*: "at opregne oprindelse og afstamning, spore herkomst, at udlede ens oprindelse, udlede ens stamtavle".

Den eneste forekomst i hele det Nye Testamente].

HAN - Melkisedek - modtager tiende [*dekatoō*] fra Abraham (vers 7).

Derfor siger Paulus yderligere i vers 8 (bogstaveligt i det græske):

"Og **her** [*hōde*] på den ene side [*men*], tiende dødelige mennesker [Levitterne] modtager, **der** [*ekei*], på den anden side [*de*], bliver det bevidnet at han [Melchizedek] lever".  
(Hebr. 7:6-8; *Rotherham eftertryk*).

[adverbiet *hōde* ("her, på dette sted") - ifølge *Thayer*, der citerer Hebr. 7:8 - udtrykker betydningen (siden *hōde* er placeret i kontrast til *ekei*): "*her* (dvs. i henhold til loven vedr. Levitterne stadig i kraft), *der* (dvs. i henhold til passagen i Første Mosebog om Melkizedek)";

"*men*" er "en forbindende partikel (oprindeligt en form af *mēn*: "sandelig, virkelig"), normalt relateret til en adversativ forbundet partikel, ligesom *de* i den efterfølgende tekst, som er placeret i opposition til det foregående" - *Vine*.

Som *Thayer* noterer: *men* er en svækket form af *mēn* og dermed korrekt en bekræftigende partikel: "sandelig, sikkert, visseligt, faktisk"; derfor, når *men* anvendes sammen med en adversativ partikel (*de* eller *alla*), skal det udtrykkes som "ja ... men alligevel, på den anden side".

*Vine* siger vedr. *men*, at partiklen er "ofte uoversættelig"; det er en tvivlsom påstand.

Selv hvis det var tilfældet, er det beskæmmende, at selv i KJV er *men* ikke oversat 142 gange ud af 193 forekomster i det Nye Testamente (dvs. i - utroligt - 73% af de gange,

hvor partiklen *men* anvendes af Helligånden i Skriften - tillader det *faldne menneske* sig at vurdere, at *men* er overflødig!)).

MEN: den virkelige dybe sandhed vi får lov til at forstå, og som er en af de "*mange ting*" der er "*svært at forklare*", er hvad der ubestridelig og logisk absolut følger fra de to ting, Helligånden sætter i absolut direkte modsætning til hinanden:

**A. Levitter-præsterne:**

- (a) de *nedstammer* fra Levi (og i sidste ende Abraham)  
OG  
(b) de er DØDELIGE MENNESKER [*apothnēskontes anthrōpoi*].

**B. Melkizedek:**

- (a) HAN *nedstammer* IKKE fra dem (Levi og Abraham)  
  
[i virkeligheden: HAN er "uden afstamning"[*agenealogētos*]  
(Hebr 7:3);  
OG  
(b) det er bevidnet, at HAN LEVER [*hoti zē*]. HAN *ER I LIVE*.  
  
[zē i.e. zaō: "at leve, ånde, være blandt de levende (ikke livløs, ikke død)" – *Thayer*; her i præsens aktiv indikativ: erklæring af simpel kendsgerning]

**VOR HERRE JESUS KRISTUS OG MELKIZEDEK ER EEN OG SAMME PERSON.**

DERFOR er emnet vedrørende '*vor Herre Jesus Kristus udnævnt af Gud til Ypperstepræst efter Melkisedeks vis*' SÅ vanskeligt at udlægge og beskrive, og SÅ svært at forklare.

FORDI: *selvom* Herren Jesus Kristus og Melkisedek er den samme Person i karakter og essens, SÅ er Melkizedek *vor Herre Jesus Kristus* i een af Hans manifestationer før Hans Inkarnation, hvor Han blev åbenbaret lig et menneske i kød og

"tok **en tjeners skikkelse** [*morphē*] på Sig, idet Han kom **i menneskers** [*anthrōpos*] **lignelse** [*homoīōma*] og da han **i sin ferd** [*schēma*] var funnet som **et menneske** [*anthrōpos*]" (Filipperbrevet 2: 7-8; *Rotherham eftertryk*).

På engelsk:

"taking **a servant's form** [*morphē*], coming to be **in men's** [*anthrōpos*] **likeness** [*homoīōma*] and **in fashion** [*schēma*] being found **as a man** [*anthrōpos*]" (Philippians 2: 7-8, *Rotherham with emphasis*).

[Vi vender tilbage senere i vores studier til denne storslåede passage i stor detalje; for nuværende ser vi på de ord, der betegner vedrørende "lighed, at være lig", herunder "Han kom *i menneskers* [*anthrōpos*] **lignelse** [*homoioōma* fra *homoioō*].

*homoioōma*: "det, der er gjort efter ligheden med noget, herunder en sådan lighed, som nærmer sig fuldstændig lighed eller identitet" (*Thayer*); stammer fra verbet *homoioō*;

*homoioō*: "at blive gjort lig, at lignedes ved, sammenligne"; ifølge *Vine* bruges *homoioō*:

(a) især i lignelser, med betydningen af at sammenligne "være lig ved" eller i passiv, "at blive sammenlignet med" (Matt. 7:24, 26; 11:16, 13:24, 18:23; 22:2; 25:1, Markus 4:30, Lukas 7:31, 13:18; Lukas 13:20);

(b) at gøre "lige-som" eller i passiv, "at blive gjort lige-som", eller blive "lige-som" (Matt. 6:8); i Acta 14:11: "i skikkelse af (mænd)", er det bogstaveligt: "blevet lavet lige-som (mænd)" (aorist participium, passiv);

i Romerbrevet 9:29 og Hebræerne 2:17 er ordet brugt om Kristus vedr. at blive "gjort lige-som" Sine brødre dvs. tagende del i den menneskelige natur, bortset fra synd (jvf. Hebr. 2:14) - *Vine* (med vores redigering og eftertryk)].

NU: vedrørende Melkizedek anvender Helligånden det unikke ord *aphomoioō* (*apo* ("fra") sammen med *homoioō*) i Hebræerbrevet 7:3 - og dette er den eneste forekomst af ordet i det Nye Testamente, og ordet forekommer overhovedet ikke i Septuaginta (LXX).

Melchizedec: Han er "**er gjort lig med** [*aphomoioō*] **Guds Søn**".

[1904: "lignet med"; v.Holstein: "lignedes ved"; de fleste engelske versioner oversætter Hebræerbrevet 7:3 med en tilsvarende betydning - hvilket *ikke* er fyldestgørende, som vi skal se].

Men, og før vi ser på dette: vi har brug for først at undersøge både den bogstavelige græske tekst *og* sammenhængen, som begge er så vigtige for at forstå det, der siges af Helligånden at være "*svært at beskrive*".

Ordret på græsk:

"...DENNE MELKIZEDEK..."

- **uden fader** [*apatōr*: "faderløs"; fra *a* [*alpha*] som et negativ, med *patēr* ("fader"). Den eneste forekomst i hele det Nye Testamente];
- **uden moder** [*amētōr*: "moderløs"; fra *a* [*alpha*] som et negativ, med *mētēr* ("moder"). Den eneste forekomst i hele det Nye Testamente];
- **uden genealogi** [*agenealogētos*: fra *a* [*alpha*] som et negativ, med *genealogeō* dvs. uden oprindelse, af - eller ned - stamning eller stamtavle; Den eneste forekomst i hele det Nye Testamente];

**HAVENDE** [*echō*] **hverken** [*mēte*] **begyndelse af dage**  
**eller** [*mēte*] **ende** [*telos*] **af liv** [*zōē*: “liv”, fra *zaō*: “at leve”];

[*mēte...mēte*: “(*mē* med den enklitiske partikel *te*); en negativ sammen-koblene konjunktion “hverken...eller” (engelsk: “neither...nor”); adskiller sig fra *mēde* (*mē* with *de*) derved, at *mēde* separerer forskellige ting, medens *mēte* adskiller de ting som er af samme slags, eller som er dele af eet hele” –*Thayer*].

**MEN** [*de*] **havende været blevet gjort lig fra** [*aphomoioō*] **Sønnen af Gud** [*tō Huiō tou Theou*]

- **forbliver** [*menō*] **præst til** [*eis*] **evindeligheden** [*to diēnekēs*]” (Hebr. 7:3; *vores oversættelse*).

[Bemærkninger vedr. nogle af de andre græske ord:

“**HAVENDE**”: *echō*: “1) at have, nemlig at holde; 2) at have, dvs. eje, besidde; 3) ... at være i en sådan eller sådan tilstand; 4) ... at gribe fat i en ting, at klæbe eller klamre til, eller at være tæt forbundet til en person eller en ting”- *Strong/Thayer* (*vores redigering og eftertryk*).

Her er *echō* i præsens aktiv participium; nutiden (præsens) indikerer en simpel kendsgerning eller faktisk erklæring, eller en realitet, der betragtes som at foregå eller at finde sted i virkelig tid; participiet tilsvarende det danske “- ende”;

“**forbliver**”: *menō*: “at dvæle, forblive, blive” med henvisning til:

- sted: “at opholde, bide, ikke at fravige, at fortsætte med at være til stede, at holdes (fast) fortsat eller løbende”;
- tid: “at fortsætte med at være, ikke at omkomme, at ved-vare, udholde”; vedrørende personer: “at leve, overleve”;
- tilstand eller status: “at forblive som een, ikke at blive til en anden eller anderledes”;

Også: “at vente på, afvente én” – *Strong/Thayer*.

Ordet *menō* optræder 120 gange i det Nye Testamente. Det bruges i evangelierne ialt 53 gange, nemlig 3 (Matthæus), 2 (Markus), 7 (Lukas) og 41 gange i Johannes evangeliet (som naturligtvis præ-eminent beskriver vor Herre Jesus Kristus som Søn af GUD).

Her i vores tekst vedr. Melkizedek er *menō* i præsens aktiv indikativ: simpel kendsgerning/realitet, som ses at foregå i virkelig tid, og rent faktisk således foregår.

BEMÆRK også følgende Skrift-steder:

Johs 12:34: “Vi har hørt av loven at **Messias** [*ho Christos*: “Den Kristus”] **blir** [*menō* i præsens aktiv indikativ] til evig tid [*eis tōn aīnōa*: “til æonen”];

Johs 14:10: “De ord Jeg sier til eder, taler Jeg ikke av Mig Selv, men **Faderen**, Som **blir** [*menō* i præsens aktiv participium] i Mig, Han gjør Sine gjerninger“

Johs 14:16: "Og jeg vil bede Faderen, og Han skal gi eder en **annen Talsmann**, forat Han **kan være** [*menō* i præsens aktiv subjunktiv] hos eder evindeligt [*eis tōn aiōna*: "til æonen"]".

2. Korinthierbrev 3:11: "For når det som sviner [i.e. "fordømmelsens tjeneste", dvs. Loven], var i herlighet, da skal meget mere *det som blir* [*menō* i præsens aktiv participium] være i herlighet";  
("det som" er "rettfærdighedens tjeneste" (v.9), som er "Åndens tjeneste" (v.8), idet "Herren er Ånden" (v.17).

2 Timotheus 2:13: "er vi troløse, så **er** [*menō* i præsens aktiv indikativ] **HAN** [*Kristus Jesus* v.10] trofast; for Han kan ikke fornekte Sig Selv".

1 Peter 1:23: "I som er gjenfødt, ikke av forgjengelig, men uforgjengelig sæd, *ved Guds ord, som lever* [*zaō* i præsens aktiv participium] og **blir!** [*menō* i præsens aktiv participium] evindeligt [*eis tōn aiōna*: "til æonen"];  
("evindeligt" – udeladt af mange kritiske tekster, men jvf. 1 Peter 1:25).

1 Peter 1:25: "men *Herrens ord blir* [*menō* i præsens aktiv indikativ] evindeligt [*eis tōn aiōna*: "til æonen"]; og dette er det ord som er forkynt eder ved evangeliet";

Hebr. 7:24: "men **DENNE** [Jesus, v.22] har et *uforgjengelig* [*aparabatos*] prestedømme, fordi [*dia*] Han **blir** [*menō* i præsens aktiv indikativ] til evig tid" [*eis tōn aiōna*: "til æonen"]

[*aparabatos* fra *a* [*alpha*] som et negativ, og et derivativ af *parabainō* (bogstaveligt: "at gå bort" [*baino*: "gå" med *para*: "til siden"]; derfor "at gå ud over"; primært benyttet vedr. "at overtræde", eller "at overskride, falde", dvs. "overtrædelse") – *Thayer*.  
Derfor *aparabatos*: "uforgængelig, ukrænkelig, uforanderlig";  
Den eneste forekomst i det Nye Testamente];

"**evindelighed**": *diēnekēs*: bogstaveligt "at igennem-bære" (*dia*: "igennem" med *enenka*: "at bære"), dvs. ubrudt kontinuitet eller "fortsættende" - *Vine* (*vores redigering og eftertryk*); her med *eis* og den bestemte artikel: *eis to diēnekes*: "til evindeligheden".

(Den norske overs.: "for alltid"; danske 1904: "for stedse"; v.Holstein: "stedse"; de engelske versioner har f.eks: "in perpetuity", "continually", "for ever", "perpetually")

Ordet *diēnekēs* forekommer kun 4 gange i det Nye Testamente - og kun i Hebræerbrevet og kun i betegnelsen *eis to diēnekes*  
Det benyttes vedr. de "kontinuerlige" ofringer i henhold til Loven i Hebræerbrevet 10:1. Endnu vigtigere for vores studier her, er imidlertid de to resterende anvendelser i Hebræerbrevet 10:14 og 16, hvor vi har *eis to diēnekes* i kontekst, der er direkte relevant for vores emne:

"FOR [*gar*] da loven bare har **en skygge** av de kommende goder, men ikke selve billedet av tingene, så kan den aldri ved de offer som de hvert år alltid på ny [*eis to diēnekes*] bærer frem, gjøre dem fulkomne som kommer frem med dem.

Ellers vilde de jo ha ophørt med å frembære dem, da de ofrende ikke lenger vilde ha synder på samvittigheten **når de en gang var renset**.



MEN [*alla*] ved dem kommer hvert år en minnelse om synder; FOR [*gar*] det er umulig at blod av okser og bukker kan bortta synder.

DERFOR [*dia*] sier Han idet Han treder inn i verden [*kosmos*]:

“Offer og gave vilde Du ikke ha, [*“ha”*: tilføjet af oversætteren] men et legeme laget Du for Mig; brennoffer og syndoffer hadde Du ikke lyst til

Da sa Jeg: “Se, Jeg kommer - i bokrullen er det skrevet om Mig - for å gjøre, Gud, Din vilje”

[Det er sørgeligt at de norske oversættere ned-graderer sproget i også denne passage til jævnt “daglig-dags” norsk, istedet for at søge at bevare den helt præcise og majestætiske sprogbrug anvendt af Helligånden, spesielt her, hvor vi – faldne og syndfulde mennesker – bliver delagtigjort i *hvad* vor Herre Jeswus Kristus sagde til Gud Faderen i det helt storslåede og utrolige øjeblik Han trådte ind i *kosmos*. Herved vores egen oversættelse for bedre - og mere ordret - at afspejle det græske:

“DERFOR, idet Han indtræder ind i verdenen, siger Han:

“Offer og ofringer viljede Du ikke; Men et legeme det beredede Du for Mig; brænd-ofre og ofre for synder havde Du ikke behagelighed til.

DA sagde Jeg: “SE! Jeg er kommet (i hovedet af bogens rulle er det blevet skrevet om Mig) for at gøre, Oh GUD!, **den vilje** der er DIN”;

(citater er fra Salme 40:6-8, fra den græske Septuaginta (LXX). (Hebr. 10:5-7; vores oversættelse; *Rotherham eftertryk*).

“Idet Han først [“ovenfor”] sier [“siger at: *hoti*]: “**Offer og gaver** [“frembæringer”, dvs. ofringer] **og brennoffer og syndoffer** vilde Du ikke ha og hadde Du ikke lyst til”

- og de bæres dog frem efter loven –

SÅ har Han derefter [*“SÅ...derefter”*: *tote*] sagt: “Se, Jeg kommer for å gjøre Din vilje”. Han tar det første bort for å [*hina*: “med det formål at”] **innsette det annet** [ordret: “med det formål at Han måtte etablere det andet”].

Og VED [*en*] denne vilje er vi helliget ved ofringen av Jesu Kristi legeme **en gang for alle**.

Og hver prest står daglig og gjør tjeneste og bærer mange ganger frem de samme offer, som dog aldri kan bortta synder; MEN [*de*] DENNE [*houtos*: i.e. “DENNE (prest)”] **har frembåret ett offer for synder og har derefter for alltid satt Sig ved Guds høire hånd,**

[Vi kan desværre ikke forbigå i tavshed, at det er ganske forfærdeligt, helt uacceptabelt og fuldstændig Skriftmæssigt vās, at den norske overs. (og ligeledes – sørgeligt at sige – de danske 1904, 1948 og v. Holstein) her siger, at:

“Jesus Kristus...har DEREFTER FOR ALTID sat Sig ved Guds høire hand” (10:12).

- 1904: “Men Han, der Han havde offret eet Offer for Synderne, sidder Han for stedse hos Guds højre hånd”;
- 1948: “Men Han har frembåret eet offer for synder og derefter for bestandig taget sæde ved Guds højre hånd”;

v.Holstein: ”Men Hand, der Hand havde ofret eet offer for synderne, sidder Hand stedse hos Guds høyre haand”.

Der er utilgiveligt, helt fejlagtigt, og i modstrid med både det græske og konteksten at oversætte således.

1. Lad os først spørge læseren: sidder vor Herre Jesus Kristus “FOR ALTID” (eller “for bestandig”, eller “for stedse”) ved Guds højre hånd?

Svaret er selvfølgelig og Skriftmæssigt et klart “NEJ”. Tværtimod: på det givne tidspunkt REJSER Herren Sig og kommer tilbage i Vælde, Herlighed og til Dom.

2. Og at Han ikke “sidder *for altid*” indikerer endda oversættelserne selv umiddelbart efterfølgende i endda det næste vers! (v. 13):

“biende iøvrigt *INDTIL* [*heōs*] Hans Fjender blive lagte til Hans Fødders Fodskammel”;

(således 1904 og v.Holstein – der begge i det mindste er ærlige nok til at *oversætte* den græske TIDS-konjunktion *heōs* med “indtil”, hvilket er korrekt;

*Thayer*: “en partikel, der markerer en grænse: “indtil, til”;

*Bullinger*: “indtil, så længe som”; markerer fortsættelsen af en handling op til tidspunktet for en anden handling”);

3. Den norske overs. og den danske 1948 ‘fortolknings-oversætter’ og undgår derved at bruge ordet “INDTIL”, og har:

Norske 1930: “og nu venter Han bare på at Hans fiender skal legges til skammel for Hans føtter”

Danske 1948: “og venter nu kun på at Hans fjender skal lægges som skammel for Hans fødder”.

4. I vers 14 siger teksten: “FOR [*gar*] med ett offer har Han FOR ALLTID gjort dem fullkomne som blir helliget”,

hvor FOR [*gar*] yderligere begrunder vers 12 (efter *indskuddet af citatet fra Salme 110*), og hvor FOR ALTID korresponderer til FOR ALTID i vers 12.

Vi lader læseren selv bedømme sagen, idet vi ofrer det danske ved at give en helt bogstavelig oversættelse (inkl. ordstillingen i det græske):

“**DENNE** (præst) **MEN** [*de*; eller: “på den anden side”; kontrast til vers 11] **eet** [*mia*] – **på vegne af synder havende frembåret** – **offer til evindeligheden** [*eis to diēnekēs* ]

“**satte Sig ved** (den) **højre** (hånd)” [Salme 110:1] **af Den Gud**,

herefter [*to loipon*: vedrørende det der er herefter] **afventende**

**INDTIL** [*heōs*] **ere satte fjenderne af Ham** (som) **en Fodskammel for Fødderne af Ham**";  
[Salme 110:1]

**Ved een** [*mia*], **efterdi** [*gar*], **frembæring** (af offer) **har Han fuldkommengjort til evindeligheden** [*eis to diēnekes*] **dem blivende helliggjorte**".

Som nævnt under 3. ovenfor, så 'undgår' den norske 1930 og den danske 1948 at oversætte *heōs* med "INDTIL" – til trods for at ordet *heōs* er en del af citatet fra Salme 110.

Salme 110-citatet er fra Septuaginta (LXX) (der her vedr. Salme 110:1 tæt følger den hebraiske grundtekst).

Det er derfor helt perverst, at den norske overs. og 1948 overs. begge oversætter *Salme 110:1* med:

"Sett Dig ved Min høire hånd, **TIL** [*heōs* i LXX!] Jeg får lagt Dine fiender til skammel for Dine føtter!"

– men ikke oversætter *heōs* med "TIL" i Hebr.10:12, der citerer Salme 110:1].

Hvad angår de engelske oversættelser:

KJV (1611) har (korrekt): "But This Man, after He had offered one sacrifice for sins for ever, sat down on the right hand of God";

(Wycliffe – i 1395 – oversatte ligesom den norske 1930, men – Gud ske lov – Miles Coverdale, i sin 1535 oversættelse, rettede denne fejl.

Således har de engelske oversættelser, med kun få undtagelser (inklusive dog Bibshop's Bible, Geneva Bible, Darby og Webster, der lod sig vildlede af Wycliffe, fordi det er den ældste engelske overs.), oversat stort set korrekt lige siden, inklusive over 40 af de bedst kendte versioner: alle KJV redigeringerne, RV, alle NIV versionerne, Rotherham, HNV, ASV, ESV, NASB, Weymouth, ISV, Lexham, Holman, RVS, New RVS, Amplified etc. og ligeledes Young's og Julia Smith's ordrette oversættelser.

Ligeledes Luther Bibel (1545): "Dieser aber, da er hat ein Opfer für die Sünden geopfert, das ewiglich gilt, sitzt nun zur Rechten Gottes"].

Tilbage til emnet, nemlig fremhævelse af de to passager vedrørende vor Herre Jesu Kristi Ypperste-præstelige tjeneste, der er "TIL EVINDELIGHEDEN" [*eis to diēnekes*] i Hebræerbrevet 10:12,14:

**"MEN DENNE** (præst), **efter at have frembåret eet offer til evindeligheden** [*eis to diēnekes*] **på vegne af synder, "satte Sig ved den højre hånd" af Gud**" (Hebr.10:12: *vores oversættelse*)

**"Efterdi** [*gar*] **ved een frembæring af offer har Han fuldkommengjort til evindeligheden** [*eis to diēnekes*] **dem der bliver helliggjorte**" (10:14: *vores oversættelse*).

Og FØLGENDE udsiges vedrørende *Melkizedeks Ypperste-præstelige tjeneste*:

“**DENNE MELKIZEDEK...forbliver** [*menō*] **præst til evindeligheden** [*eis to diēnekes*]”  
(Hebr. 7:3; *vores oversættelse*).

Vi kan derfor nu OGSÅ se følgende:

Sagt vedrørende *Faderen*

- “...men **Faderen**, Som **forbliver** [*menō* i præsens aktiv] **i Mig**”.

Sagt vedrørende *Helligånden*

- “...en **annen Talsmann**, forat Han **kan forblive** [*menō* i præsens aktiv] hos eder evindeligt [*eis tōn aiōna*: “til æonen”]”

Sagt vedrørende *Guds Ord*

- “...ved *Guds Ord*, som **lever** [*zaō* i præsens aktiv] og **forbliver** [*menō* i præsens aktiv] evindeligt [*eis tōn aiōna*: “til æonen”];
- “...*Herrens Ord* **forbliver** [*menō* i præsens aktiv] evindeligt [*eis tōn aiōna*: “til æonen”]”

Sagt vedrørende *Herren Jesus Krristus*

- “...**Messias** [*ho Christos*: “Den Kristus”] **forbliver** [*menō* i præsens aktiv] til evig tid [*eis tōn ainōa*: “til æonen”];
- “...er vi troløse, så **forbliver** [*menō* i præsens aktiv] **HAN** [*Kristus Jesus*] trofast”;
- “...men **DENNE** [*Jesus*] **har** [*echō*] et *uforgængeligt* [*aparabatos*] præstedømme, fordi [*dia*] Han **forbliver** [*menō* i præsens aktiv] til evig tid [*eis tōn aiōna*: “til æonen”];
- “...**MEN DENNE** (præst), efter at have frembåret eet offer **til evindeligheden** [*eis to diēnekes*] på vegne af synder, “*satte Sig ved den højre hånd*” af Gud”
- “...Efterdi [*gar*] ved een frembæring af offer har **HAN** fuldkommengjort **til evindeligheden** [*eis to diēnekes*] dem der bliver helliggjorte”.

Betragt nu det sprogbrug, som *Helligånden* benytter angående MELKIZEDEK:

- “**DENNE MELKIZEDEK...forbliver** [*menō* i præsens aktiv] **præst til evindeligheden** [*eis to diēnekes*];
- “... bevidnet at **HAN** [*Melchizedek*] **lever**” [*zaō* i præsens aktiv];

- "...at **HAN** [Melchizedek] **lever**" er sat i direkte kontrast til (også ved eftertryk i det græske) til "**dødelige mennesker**" [*apothnēskontes anthrōpoi*]

[“Og **her** [*hōde*] på den ene side [*men*], tiende dødelige mennesker [Levitterne] modtager, **der** [*ekei*], på den anden side [*de*], bliver det bevidnet at Han [Melchizedek] lever”.  
(Hebr. 7:6-8; *Rotherham eftertryk*).

Således på engelsk e.g. ESV: “**in the one case** tithes are received by mortal men, but **in the other case**, by One of Whom it is testified that He lives” (Hebrews 7:8)].

- “**HAVENDE** [*echō*] *hverken* [*mēte*] begyndelse af dage  
eller [*mēte*] **ende** [*telos*] **af liv** [*zōē*: “liv”, fra *zaō*: “at leve”];

[Derfor og ubestrideligt: Melkizedek er *ikke* en mand, - *adam*: et menneske. Og da Han besidder liv uden ende, og har ingen begyndelse af dage, er Han *ikke* et skabt væsen beslægtet med engle eller alle de andre åndelige kræfter. Melkizedek er Selv-eksisterende og evig. Han er Gud-dommelig].

- “**uden fader, uden moder, uden genealogi**”.

[Et *barn* kan nemt forstå dette: det betyder, at INGEN "lavede" eller skabte Melkizedek. Han har ingen oprindelse, ingen begyndelse og ingen ende. Han er Gud - ligesom vor Herre Jesus Kristus er Gud.

I virkeligheden, og som nu turde være indlysende: Melkizedek er Herren Jesus Kristus *manifesteret* i Personen Melkizedek - ligesom f.eks de flere henvisninger til "Herrens Engel" er ligeledes den Herre Jesus Kristus, Som manifesterede Sig i denne særlige englelige form ved flere lejligheder (læs f.eks 2. Mosebog 3).  
”*Skrifterne ... de vidner om MIG*” (Johs 5:39).  
Bemærk, at vi vender senere tilbage til betydningerne af Navnet 'Melkizedek'].

EFTERDI det er Skriftmæssigt klart, at Melkizedek og Herren Jesus Kristus er een og samme Person, men i forskellig *manifestation*, er vi er nu i stand til at undersøge (idet vi stræber efter "*ikke* at være træge") de "*mange ting*" vedrørende denne sag, som er angivet at være "*svært at beskrive*" og "*svært at forklare*", nemlig de dybe sandheder, der ligger i at *vor Herre Jesus Kristus blev kaldet af Gud som Ypperste-præst efter Melkizedeks rang*.

[Og vi kan love læseren, at som dette emne udfoldes, bekræfter også det efterfølgende, at det er Skriftmæssigt sandt og ubestrideligt, at Melkizedek og Herren Jesus Kristus er een og samme Person, men i forskellig *manifestation*].

**A. Helligåndens redegørelse** - gennem Sin tjener Paulus – af hele dette centrale emne, begynder med den enorme og faktuelle konstatering:

“Gud...har... i disse siste dager talt til oss **I SØN**” (Hebr. 1:2);

[en *Huiō*; således mest ordret i det græske, og således e.g. Rotherham, Darby, NASB, ASV, Amplified, samt flertallet af de ordrette oversættelser (Literal Translations): Young, Green, Julia Smith, John Nelson Darby Translation, Concordant, exegeses Companion Bible].

SØNNEN – Herren Jesus Kristus,

(“igennem [*dia*] HVEM Gud også skabte *tous aiōnas* (“æonerne”) og “SOM oppebærer [dvs. “opretholder”] de alle ting [*ta panta*, med bestemt artikel, dvs. alle de i kontekst nævnte eller forståede ting] ved magtfuldheden af Hans Ord”]

- da Han havde gjort renselse for våre synder

“SATTE SIG ved den høire hand” [citat fra Salme 110:1] af Majesteten i De Høieste” [steder];

[en *hupsēlois*] (1:3); således det græske. Vi vil - som ses overfor og som vi følger Helligåndens udlægning at de mange ting der er “svære at forklare” - gennemgående tilrette den norske oversættelse, hvor det er nødvendigt].

[And derived blev Herren Jesus Kristus også “så meget større end *englene*”].

Til SØNNEN (modsat den direkte kontrast til *englene*; jvf. 1:5-7) sagde GUD:

**“DIN Trone, Oh GUD!** [*ho Theos*] \*, er til æonens æon...”

[*eis ton aiōna tou aiōnos* – citat fra Salme 45:6 (v. 7 på norsk)] (1:8)

\* [*ho Theos*: den norske overs. er her særdeles dårlig: “Din trone, Gud,...” idet den ikke indikerer, at *ho Theos* her er i den særlige artikulære vokativ, der efterykkeligt viser at GUD direkte tiltaler Sønnen.

Korrekt oversættelse er “Oh Gud!” (jvf. den danske 1904 overs.: ”Din Trone, O Gud! staaer i al Evighed” – og endda også i den danske 1948!).

Ligeledes har det helt overvældende flertal af de ca. 70 engelske oversættelser: “Thy Throne, Oh God!” eller tilsvarende.

Citatet er fra Salme 45:6 (v. 7 på norsk), taget direkte fra Septuaginta (LXX); samme vokativ forekommer også i Salme 44:4 (v. 5 på norsk).

I begge disse tilfælde undlader den norske overs. ligeledes at indikere vokativen.

For den interesserede læser henviser vi ligeledes til *Tyndale Bulletin, no.36 (1985), side 129 -162*, hvori redaktøren, Dr Murray J. Harris, i sin artikel “THE TRANSLATION AND SIGNIFICANCE OF ‘O ΘΕΟΣ [*ho Theos*] IN HEBREWS 1:8-9”, konkluderer, at “Oh Gud!” (i.e. i vokativ) er den korrekte oversættelse af Hebr. 1:8].

GUD sagde også til SØNNEN:

“**DU**, Herre, grunnfestet i begynnelsen jorden, og Himlene er Dine henders verk; **de** skal forgå,

MEN [de] **DU** forbliver \*

og de skal **alle** eldes som et klædebon, og som en kåpe skal Du rulle dem sammen, og de skal omskiftes;

MEN [de] **DU er Den Samme, og Dine år skal ikke få ende**  
[citat fra Salme 102:25 et seq]

\* [“forbliver: diamenō: “at forblive permanent, at fortsætte helt ud-igennem” – Vine; dia (“igennem”) med menō – i præsens aktiv indikativ;

jvf: “...MELKIZEDEK...forbliver [menō i præsens aktiv indikativ] præst til evindeligheden”]

MEN [de] til hvem av englene har HAN [GUD] nogen tid sagt:

“Sett Dig ved Min høire hånd,

TIL [heos] \* Jeg får lagt Dine fiender til skammel for Dine føtter?”

[citat fra Salme 110:1; også citeret af Herren i Matthæus 22:44].  
(Hebr. 1:10-14, *Rotherham eftertryk*).

\* [Vi erindrer om, at den norske overs. – som vi så tidligere – i Hebr. 10:12 **IKKE** oversætter heōs med “TIL” – til trods for at Hebr. 10:12 også refererer Salme 110:1, hvorimod her i Hebr. 1:13, da oversættes heos med “TIL”!

Ligeledes har den norske overs. “TIL” [heos] i Matthæus 22:44.

Det er vanskeligt at undgå konklusionen, at fordi oversætterne forpligtede sig på den helt u-Skriftmæssige fortolknings-oversættelse i Hebr. 10:11, at Herren Jesus Kristus har “derefter FOR ALLTID satt sig ved Guds høire hånd”, da undgår de – helt bevidst og ganske uærligt som oversættere af Guds Ord – at oversætte heos korrekt og tilbørligt med “TIL” (eller “indtil”) i det efterfølgende vers (10:12), fordi selv et barn ville sætte spørgsmål ved at modstille begrebet “FOR ALLTID”, med “INDTIL” i endog samme sætning!].

**B. Helligånden fortsætter – ved Sin tjener apostlen Paulus - herefter i Hebræerbrevet kapitel 2, med at sige AT:**

“**DERFOR** [dia touto] må vi så meget mere gi akt på det vi har hørt, forat vi ikke skal drive bort derfra” (2:1);

[nemlig: HVORLEDES skal da vi undfly, om vi ikke agter “så stor en frelse?” - den som først blev forkyndt ved [*dia*] Herren Jesus Kristus (i.e. “I SØN”) og derefter stadfæstet af dem som havde hørt HAM,

(idet “Gud vidnede med, både ved tegn og under og mangehånde kraftige gerninger og utdeling av den Hellige Ånd...” [“hellig ånd”: *pneuma hagion*: “kraft fra Det HØJE”] - nemlig således som det skete i hele Acta -perioden) (2:2-3);

NÅR vi påtænker hvorledes det ord (nemlig Loven) som dengang “var talt ved [*dia*] ENGLER, stod fast, og *hver* overtredelse og u lydighet fikk sin fortjente lønn”] (2:2).

“FOR [*gar*: partikel af bekræftigelse og konklusion med betydning: "thi, sandelig derfor, sandelig som sagen står" (*Thayer*)]

det var ikke under engler Han [Gud] la den kommende verden [*oikoumenē*], som vi taler om” (2:3-5).

[DENNE ”kommende *oikoumenē*” (i.e. ”den beboede verden”) er blevet underlagt vor Herre Jesus Kristus, hvorfor vi læser i Hebr. 2:7 (der citerer Salme 8:4-8):

“Du gjorde Ham lite \* ringere enn englene;  
Med herlighet og ære [*doxa kai timē*] kronte Du Ham”,

\* [lite]: det norske kan misforståes; the græske *brachus* betyder her (og i Hebr. 2:9) “en lille tid”, “en kort stund”; således *Thayer* – der citerer både Hebr. 2:7 og 9);

v. Holstein har korrekt i 2:7: “Du haver forringet Ham noget Lidet under Englene”; og i 2:9: “Den...Som en kort tid var forringet under Englene”.

Ligeledes 1904: “Et Lidet gjorde Du Ham ringere end Englene”; “Men Den, Som et Lidet var bleven ringere end Englene”].

Denne kroning med “*doxa kai timē*” fandt sted ved Transfigurationen, (hvilket 2 Peter 1 beretter):

“FOR [*gar*] ikke var det **kløktig uttenkte eventyr** [*mythos*]...

[*mythos*: “myte, fabel”; hold dette i erindring næste gang en såkaldt ‘teolog’ taler om “myter og fabler” i Skriften!

Jvf. “For det skal komme en tid [SOM NU ER!] da de ikke skal tåle den sunde lære, men efter sine egne lyster ta sig selv lærere i hopetall, fordi det klør dem i øret og de skal vende øret bort fra sannheten og vende sig til eventyr” [*mythos*] (2 Timotheus 4:4). Det er ikke uden årsag, at ‘progressive’ telologer og oversættere undgår at nævne, hvad Skriften siger om “myter” – og foretrækker at oversætte med “eventyr” (*sic!*);

...vi fulgte da vi kunngjorde eder vår Herre Jesu Kristi makt og gjenkomst, MEN [*alla*] vi hadde vært øienvidner til Hans storhet.

FOR [*gar*] Han fikk ære og herlighet [*timē kai doxa*] av Gud Fader, idet en sådan røst kom til Ham fra den ophøiede Herlighet [*doxa*]:



“Dette er **Min Sønn, Den elskede**, i Hvem **Jeg** har velbehag”,

**og denne røst** hørte **vi** komme fra Himmelen da vi var sammen med Ham på det hellige berg”  
[nemlig ved Transfigurationen]  
(2 Peter 1:16-18; *Rotherham eftertryk*).

Ikke blot er vor Herre Jesus Kristus blevet kronet, som sagt i Hebr. 2: 7, men Helligånden erklærer videre i vers 7-8:

“**DU...satte Ham over Dine hendes gjerninger;**  
*alle ting* [*panta*: alle ting uden undtagelse] *la Du under HANS føtter*”.  
[citater fra Salme 8:6-8].

FOR [*gar*] idet Han [Gud] underla HAM [Kristus] alle ting, undtok Han intet som ikke er HAM underlagt;

MEN [*de*] NU [*nun*: “på det nuværende tidspunkt, lige nu”] ser vi ennu ikke at alle ting [*ta panta*: de i kontekst – nemlig overfor – nævnte “alle ting”] er HAM underlagt”;

(fordi: det er i den kommende oikomenē, når vor Herre Jesus Kristus kommer igen i kraft og herlighed – Hans ANDEN Komme – at alle ting [*panta*] DA faktisk bliver underlagt Ham).

[“MEN **NU** ser vi **endnu ikke** at alle ting er HAM underlagt”.

Almægtige Gud kalder de ting, som Han allerede HAR bestemt i Sin vilje, *som om* de er fuldbyrdede, selvom de "ikke endnu" er faktisk tilstede - fordi disse ting vil komme til fuldbyrkelse, fordi Gud *absolut* tilsikrer dette:

**"JEG vil våge over MITT ORD, så JEG FULLBYRDER det"** (Jeremias 1:12).

[“våge”: hebraisk: *shaqad*: "våge over, tage vare på, varetage" - *Strong/Gesenius*; LXX oversætter med *egregora*: "at blive vækket fra søvn, at være vågen"; derfor: "at være årvågen dvs. ”at tage stærkt vare på, udvise stor opmærksomhed vedrørende, være forsigtig, aktiv” - *Thayer*]

Dette ser vi også i Romerbrevet 4 angående Guds formål i Abraham:

“**DERFOR** [*dia*] fikk han [Abraham] løftet ved troen, forat det kunde være som en nåde, så løftet kunde stå fast for hele ætten, ikke bare for den som har loven, men også for den som har Abrahams tro,

han som er far til oss alle (som skrevet er: “*Til mange folks far har Jeg satt dig*”) [1. Mosebog 17:5]

for Guds åsyn, HVEM han trodde, **HAN** [GUD]

- SOM gjør de døde levende,

- **OG nevner det som IKKE er til, SOM OM det var til**”

(Romerbrevet 4:16-17 *Rotherham eftertryk*).

(*Rotherham* oversætter: “Og kalder de ting, der *ikke* er, som ting der ER”)].

Vor Herre Jesus Kristus blev - af nødvendighed og for en kort tid - gjort ringere end engle, da Han blev inkarneret i kødet, fordi *kun derved* kunne Han opfylde det tredobbelte formål (som angivet i Hebræerbrevet 2) angående:

1. Den nødvendige lidelse af død på vegne af alle:

“... fordi Han led døden...forat [*hopōs*] HAN ved Guds nåde skulde smake døden for alle”  
[*huper pas*: “på vegne af alle”] (2:9);

[*hopōs*: partikel, der her, - iflg. *Thayer*, der specielt citerer Hebr.2:9 – angiver “formål eller mål; med det formål at, med den plan (design) eller hensigt at”].

2. Tilintetgørelse af Satan som den, der besidder dødens magt, for at udfri dem, der er i trældom:

“Eftersom da barnene [*paidion*: “barn”] *har* del i blod og kød [dvs. er menneskebørn – af kød og blod]  
fikk også **HAN** i like måde del deri,

FORAT [*hina*: “med det formål at”] HAN ved døden

- kunde gjøre til intet den som havde dødens velde, det er djevelen,
- og udfri alle dem som av frykt for døden var **i trældom** all sin livstid”.  
(Hebr. 2:14-15; *Rotherham eftertryk*).

3. DERVED: at føre mange SØNNER til HERLIGHED [*doxa*]:

“FOR [*gar*] det sømmet sig for HAM

for [*dia*] HVIS skyld alle ting [*ta panta*: “de alle ting”] er til,  
og ved [*dia*] HVEM alle ting [*ta panta*: “de alle ting”] er til,

da HAN førte **mange sønner** [*huios*: “sønner” – ikke “barn” som i det norske] til herlighet,  
gjennem lidelser å fullende deres frelses Høvding”.  
(Hebr. 2:10; *Rotherham eftertryk*).

[Det er beklageligt at den norske overs. *ikke* følger Helligåndens vigtige og præcise sondring mellem “*børn*” og “*sønner*” (hvilken sløstgighed, hvad angår Skriften, ikke er enestående fsv. angår kun den norske overs., men er typisk for menneskelig selvglæde over egne præstationer – og en del af menneskers “traditioner” i ‘kirken’ og blandt ‘teologer’, hvorved teksten deprimerende ofte ‘tilrettes’ så den ‘passer’ med herskende meninger på det lille menneskelige bjerg, istedet for – i ærbødighed, ydmyghed og GUDSFRYGT - at spørge: “hvad siger SKRIFTEN?”);

“barn”[*paidion*] benyttes med betydning af “menneskebarn”, jvf. kontrasten mellem engle og menneskebørn; men det er “*sønner*” Herren fører til Herlighed].

Det er overordentligt vigtigt at forstå, at for at udvirke og fuldføre disse enestående formål var det essentielt, at vor Herre Jesus Kristus:

- fralagde Sig Sin daværende Himmelske Herlighed;
- aflagde Sin daværende åndelige form [*pneuma*];
- og – ved Sin del-agtig-gørelse i menneskebørns form af blod og kød –  
"...tok **en tjeners skikkelse** [*morphē*] på Sig, idet Han kom **i menneskers** [*anthrōpos*] **lignelse** [*homoioōma*] og da Han **i Sin ferd** [*schēma*] var funnet som **et menneske** [*anthrōpos*]" (Filipperbrevet 2: 7-8; Rotherham eftertryk).

[På engelsk:

"taking **a servant's form** [*morphē*], coming to be **in men's** [*anthrōpos*] **likeness** [*homoioōma*] and **in fashion** [*schēma*] being found **as a man** [*anthrōpos*]" (Philippians 2: 7-8, Rotherham with emphasis)].

INTET af dette påvirkede vor Herre Jesu Kristi egen Guddommelige essens eller karakter, men for så vidt angående autoritet, magt og position, *som anskuet af de enorme rækker af englelige og Himmelske åndelige kræfter*, der er – som klart fremsat i Skriften - tilstedeværende i *kosmos*, ydmygede Herren Sig helt ned til det niveau, der er *adam*, dvs. menneskene;

Han ydmygede Sig nedtil endda og faktisk at blive gjort "*ringere*" [*elattoō*] end selv englene: det laveste *stratum* i rang-forordningerne af de himmelske magter.

[*elattoō*] forekommer kun 3 gange i Det Nye Testamente: i de to henvisninger til Salme 8 i Hebræerbrevet 2:7, 9, og i Johs 3:30, som anvendt af Johannes Døberen:

"HAN skal blive større, jeg skal blive mindre" [*elattoō*].

Ordet betyder "at gøre mindre eller ringere i kvalitet, position eller værdighed"- *Thayer*. I Johs 3:30 indikerer det græske, at "derved at Johannes siger "Han skal vokse, *jeg skal avta*", udtrykker Johannes Døberen at han sely [nemlig som den der gik forud for Herren] har en interesse i, at han – Johannes – skal "formindskes" i autoritet og indflydelse" – *Vine*]

Vor Herre Jesu Kristi "*komme til at være i mænds* [*anthropos*] *Lighed* [*homoioōma*]", tjente en umådelig og omfattende række af Almægtige Guds dybe og storslåede formål, adskillige af hvilke blev holdt hemmelige indtil gradvist afsløret i løbet af alle de begivenheder, der berettes i evangelierne, Acta (Apostlenes Gerninger) og alle brevene, der færdiggjorde Skriften.

I *Hebræerbrevet* fremsætter Helligånden ét sådant bestemt formål - indtil da en hemmelighed kun vagt antydte et par gange i *hele* det Gamle Testamente, hvilket formål vi kan sammenfattes således:

- **AT** Herren Jesus Kristus "*blev et Lidet gjort ringere end englene*";  
(med det tre-dobbelte formål nævnt ovenfor:
  - (1) lidelse af død på vegne af alle;
  - (2) tilintetgørelse af Satan som den, der besidder dødens magt, for at udfri dem, der er i trældom;
  - (3) at føre mange SØNNER til HERLIGHED;

- **AT** uanset at vor Herre Jesus Kristus således blev gjort *ringere* end englene:

- (1) HAN blev *kronet* med ære og herlighed;
- (2) Den kommende beboelige verden [*oikoumenē*] blev HAM underlagt (og ikke engle);
- (3) HAN blev - i Guds formål sat over *alle* ting, hvilke ting allerede \* ER - i Guds formål - underlagte Herren Kristus Jesus;

\* [FOR: "*GUD ... kalder de ting, der ikke er, som ting der er*" (Rom. 4:17)]

- **AT** en særlig del af formålet med Herrens "*komme til at være i mænds* [*anthropos*] *Lighed* [*homoioōma*]" – som specielt åbenbaret af Helligånden her i Hebræerbrevet (og intet andet sted) – var som følger:

"**THI** [*gar*] ingenlunde antager Han Sig Englene, MEN Abrahams Sæd antager Han" [reference til Isaiah 41:8; danske 1904 overs.;

v.Holstein: "Thi Hand antager ingensteds Englene, men Abrahams sæd antager Hand"]

**DERFOR** [*hothen*] \* måtte Han "*i alle ting bli sine brødre*" [reference to Salme 22:22] lik [*homoioō*],

**FORAT** [*hina*: "med det formål at"] **Han kunde bli en miskunnelig og trofast Ypperste-prest for Gud til å gjøre soning for folkets synder.**

**FOR** [*gar*] derved at Han Selv har lidt og har vært fristet, kan Han ***komme dem til hjælp som blir fristet***".

[Ordret: "For derved at Han selv har lidt – Han blivende fristet [i den ældre betydning af "at friste", dvs. "at prøve"] – er Han istand til [*dunamai*: dvs. "have styrke til"] at hjælpe dem, der er blivende fristet"].  
(Hebr. 2:16-18, *Rotherham eftertryk*).

\* [*hothen*: adverbium med mening "fra hvilket, hvorfra" (enten sted, kilde eller årsag); her - ifølge *Thayer*, som specielt citerer denne tekst – anvendt vedr. årsagen hvorfra, nemlig "af hvilken årsag, derfor".

Betydningen af sætningen:

"**THI** ingenlunde antager Han Sig Englene, MEN Abrahams Sæd antager Han"

deler versioner og ordbøger i to næsten lige store lejre vedrørende: i hvilken forstand og hvad er det, som Herren "antager"?

Derfor citerer vi ovenfor den danske 1904 overs., fordi den norske overs. har: "For engler tar Han sig jo ikke av, men Abrahams ætt tar Han sig av";

Det operative verbum er *epilambanomai*: "at gribe, pågribe, at tage fat i, at tage fat på noget, påtage" (*epi* "på" med *lambanō*, "at tage") - *Vine*.

Men den græske identificere ikke, hvad der er "taget". Det bestemmes af konteksten.

Derfor har f.eks KJV:

"For sandelig, Han påtog [*Sig*] ikke [*naturen af*] engle, men Han påtog [*Sig*] sæden af Abraham" (i.e. [menneske] - naturen af Abrahams efterkommere) (KJV; *vores overs.*)

– idet ordene i kursiv er tilføjet for at give meningen iflg. den kontekst, som KJV mener er korrekt.

[På engelsk:

"For verily He took not on [*Him the nature of*] angels; but He took on [*Him*] the seed of Abraham" (KJV)].

På den anden side har en fin version såsom HNV (Hebrew Names Version) følgende:

"For aldeles visseligt, ikke [*til*] engle giver Han [*hjælp*], men Han giver [*hjælp*] til sæden af Avraham" (i.e. Abrahams efterkommere). (HNV;*vores overs.*)

[På engelsk:

"For most assuredly, not [*to*] angels does He give [*help*], but He gives [*help*] to the seed of Avraham" (HNV)].

Dvs. Herren "tog i hånden" Abrahams efterkommer [for at hjælpe], hvilket faktisk er meningen i den første forekomst af *epilambanomai* i Matthæus 14:31, da Peter begyndte at synke ned i vandet:

"... Og straks udrakte Jesus Hånden og greb ham [*epilambanomai*"]

Og denne fysiske handling af at "tage", er den betydning, hvori ordet oftest bruges i det Nye Testamente.

Derfor oversætter f.eks Darby: "For Han har jo dog ikke taget fat i engle ved hånden, men han tager fat i Abrahams Sæd".

Imidlertid: *epilambanomai* anvedes også i den forstand, at antage eller tiltage sig noget med henblik på på-tagelse: "... at de kunne gribe det evige liv liv" (1 Timotheus 6:12).

"antag ikke noget klagemål" (1 Timotheus 5:19) - hvilke passager *Bauer* citerer med betydning: "tage fat i (noget) for at gøre [det] til ens egen".

(Men - og modsat - *Bauer* citerer Hebr 2:16 med betydning "at være optaget af" og tilføjer at betydningen "at hjælpe" også er "en mulig forståelse").

I Lukas 20:20 og 26 benyttes *epilambanomai* om de ypperstepræster og skriftkloge, som sendte spioner, der anstillede sig som retfærdige mænd "for at fange Ham i ord" (for at overlevere Herren til myndighederne - v. 20), men "de var ikke istand til at fange Ham i ord i folkets påhør" (vers 26).

Som det ses: der er argumenter på begge sider.

Siger Skriften, at Herren *ikke* påtog Sig engle-natur, men påtog Sig natur af Abrahams efterkommer?

Eller: Herren greb *ikke* engle ved hånden (for at hjælpe), *men* Abrahams efterkommere?

Begge forståelser er Skriftmæssige – men hvad er meningen her i Hebr. 2:16?

I vores mening er der to ting, der afgørende taler for at KJV er korrekt: "For sandelig, Han påtog [Sig] ikke [*naturen af*] engle, men Han påtog [Sig] sæden af Abraham" (i.e. [menneske] - naturen af Abrahams efterkommere).

I sætningen: "FOR sandelig, Han påtog [Sig] ikke [*naturen af*] engle..." oversætter ordet "sandelig" det enestående ord *dēpou* (og dette er den eneste forekomst i det Nye Testamente); andre oversættelser har e.g. "ingenlunde, aldeles visseligt, utvivlsomt".

Grunden til disse varianter er, at *dēpou* er en ubestemt enklitisk partikel bestående af *dē* med *pou*, om hvilket *Thayer* interessant bemærker at *dēpou* "er ensbetydende med "omkring et sted, i området, næsten"; *dēpou* har derfor en begrænsende kraft, og bruges (her i Hebr. 2:16) når noget bekræftes på en lidt ironisk måde, under påskud af usikkerhed" (dvs. *som om* der er usikkerhed – medens i virkeligheden *er* der sikkerhed i udsagnet).

Derfor kan den underliggende betydning udtrykkes som f.eks:

"FOR sandelig [*dvs. "og det kan du da måske indrømme"*] Han påtog [Sig] ikke [*naturen af*] engle, MEN Han påtog [Sig] sæden af Abraham".

Lad os ikke glemme, at dette udsagn *begynder* med "FOR [*gar*]", det vil sige: begrunder den *forudgående* sætning:

"Eftersom da barnene [*paidion*: "barn"] *har* del i blod og kød [*dvs. er menneskebørn* – af kød og blod] fikk også **HAN** i like måde del deri,

FORAT [*hina*: "med det formål at"] HAN ved døden  
- kunde gjøre til intet den som hadde dødens velde, det er djevlen,  
- og utfri alle dem som av frykt for døden var **i trældom** all sin livstid.

**FOR – sandelig – Han påtog [Sig] ikke [*naturen af*] engle, men Han påtog [Sig] sæden af Abraham".**

Hele den umiddelbare kontekst (fra vers 9-18, *q.v.*) drejer sig omkring vor Herre Jesu Kristi komme i lighed med mænd (og derved gjort ringere end engle), og handler om Herren i Sin nye essens som Gud manifesteret i kødet (menneske-*lig* kød og blod), og ikke i engle-*lig* natur eller form - og formålet med dette.

At denne forståelse er rigtig, kan *også* ses af begrundelsen umiddelbart efterfølgende:

“**DERFOR** [*hothen*] måtte Han “***i alle ting Bli sine brødre***” [reference to Salme 22:22]  
**LIK** [*homoioō*].”

Denne forståelse af Hebræerbrevet 2:16 er også i overensstemmelse med f.eks Webster, Wesley, 21<sup>st</sup>KJV, GNV, RV, Phillips, A Conservative Version, Anderson, Websters KJV Revision, Whiston, Complete Apostolic Bible, Wycliffe, Tyndale, Coverdale, Bishops Bible og Geneva Bible, Ligeledes Luther Bibel (1545), og af de bogstavelige oversættelser: Godbey, Julia Smith, Green, exegeses Companion Bible and Emphatic Diaglott.

For fuldstændighedens skyld: det er interessant, at både Youngs og Concordants bogstavelige oversættelser har:

“FOR, utvivlsomt hvad angår budbringere (“engle”) *DET* [nemlig “*frygt for døden*”] griber ikke fat i dem, MEN Abrahams sæd gribes fat af det”.

Endelig: Hvorfor henvisningen til Abrahams efterkommere (i modsætning til engle)? Fordi Paulus - her i Hebræerbrevet - skriver til *hebræere*, i.e. jøder, der netop nedstammer fra Abraham].

Kæden af argumenter i Hebræerbrevet 2 leder op til denne centale erklæring:

“**FORAT** [*hina*: “med det formål at”] **Han kunde bli en miskunnelig og trofast YPPERSTE-PRÆST i de ting, som angaae Gud \* til å gjøre soning for folkets synder**”.  
(Hebr. 2:17).

\* [I stedet for den norske (og danske 1904) ringere oversættelse “...Ypperstepræst for Gud”, har vi indføjet v. Holsteins bedre og ordrette tekst: “*i de ting, som angaae Gud*”]

Dette er *den allerførste omtale i Det Nye Testamente* af vor Herre Jesus Kristus som Ypperstepræst, hvilket er hovedemnet i det efterfølgende.

Det er også den første og eneste gang, at ordet *hilaskomai*: “at gøre forsoning” anvendes om vor Herre Jesu Kristi ypperstepræstelige offer.

Det er også her i Hebræerbrevet, at Paulus – med reference til flere Gammeltestamentlige tekster - demonstrerer den bredere og dybere forståelse af udtrykkene “*børn*” eller “*sønner*” og “*brødre*”, og oplyser om – overfor os idag, hvilket var skjult i Gammeltestamentlige tid - at disse begreber omfatter så meget mere end Israels folk.

Og dette gør han på baggrund af, hvad vor Herre havde allerede sagt om hvem, der er “*Hans brødre*”:

- “For **den som gjør Min himmelske Faders vilje**, han er Min bror og søster og mor”.  
(Matthæus. 12:50);
- “**Den som gjør Guds vilje**, han er Min bror og søster og mor”.  
(Markus 3:35);
- “Men Han svarte og sa til dem: “Min mor og mine brødre er **disse som hører Guds ord og gjør efter det**”.  
(Lukas 8:21).

-----  
**(Fortsættes)**